

رویکردی نوین در حل معضلات و مشکلات تهران

سوده نجفی
عضو هیات رئیسه شورای شهر تهران

یکی از اقدامات خوب و مناسبی که از سوی شورای ششم و از همان ابتدای شروع به فعالیت صورت گرفت، باز دیدهای میدانی از مناطق و ارتباط مستقیم با بدنه جامعه و شهروندان و دیدارهای چهره به چهره بود که این امر موجب شد تا هر کدام از اعضا با توجه به وظیفه‌های که متقبل شده‌اند، بدون واسطه در جریان مسائل و مشکلات مردم قرار بگیرند و تا جایی که امکان دارد، برای رفع چالش‌ها تسهیلگری کنند. با چنین اقداماتی موانع توسعه شهر شناخته می‌شود و راحت‌تر می‌توان سیاستگذاری و تصمیم‌گیری کرد.

همچنین در بحث نظارت، شورای شهر موظف است نسبت به تمامی امور و فعالیت‌هایی که در سطح شهر صورت می‌گیرد، نظارت داشته باشد و اگر با مواردی همچون نقض قانون، اهمال و کم‌کاری و هر آنچه موجب مانع و ایجاد کندی در گردش چرخه فعالیت پویای شهر روبه‌رو می‌شود، ورود کرده و خواستار رسیدگی و پیگیری از سوی مرجع مربوطه باشد. در جایی که موضوع مسائل مردم مطرح شود، بهترین وسیله برای حل مشکل و معضلات ایشان توسط نمایندگان آنهاست که می‌تواند در سطوح مختلف مطرح شود.

انتخاب شهر دار از سوی نمایندگان مردم نیز یکی از اقدامات بسیار حائز اهمیت است که باید با دقت و با بررسی توانمندی‌ها، سوابق، تجارب و... صورت گیرد. هماهنگی و تعامل بین بدنه شهر داری و شور با توجه به رسالت نمایندگان شهر در جایگاه سیاستگذاری و تصمیم‌گیری و ضرورت اجرای آن توسط بدنه شهر داری موجب اتحاد و همبستگی در جهت رفع مشکلات شهر و توسعه و تکامل زیرساخت‌های موجود برای هر اقدام مؤثر و کارآمد می‌شود.

یکی از موارد بسیار مهمی که موجب توسعه و بهبود وضعیت شهر برای استفاده شهروندان می‌شود توجه به نکاتی است که از سوی اعضای شورای شهر در جایگاه سیاستگذار و ناظر بر عملکرد شهر دار و پس از بررسی و تحقیق و بازدیدهای میدانی در قالب‌های مختلف و متعدد به شهر داری ارائه می‌شود.

لذا ضرورت دارد پس از مطرح شدن چنین مواردی شهر دار و بدنه شهر داری نسبت به موارد مطرح شده پیگیری‌های لازم را انجام داده و به آنها جامه عمل بپوشانند تا پویایی و رشد در شهر جریان داشته باشد. واقعیت امر این است که مدیریت شهر به عنوان یک رویکرد نوین در حال حل معضلات و مشکلات به وجود آمده است و در جامعه شهری نقش مهمی به عنوان یک حکومت محلی را ایفا می‌کند. شوراهای شهر به عنوان یک عنصر از مدیریت شهری در اداره شهرها در سطح محلی نقش مهمی بر عهده گرفته‌اند. به نظر بنده تشکیل شوراهای اسلامی شهرها، می‌تواند نقطه عطفی برای مدیریت مشارکتی در کشور باشد تا گام‌های مؤثری در جهت پیشبرد اهداف شهری برداشته شود که البته این امر نیازمند همفکری و همبستگی و تعامل در سطح ملی است.

تا زمانی که در این جایگاه قرار نگیرید و قبول مسئولیت نکنید، قطعاً نگاهی که به این مسئله دارد با آنچه در واقعیت و کالبد این امر نیازمند تمرکز و توجه است، متفاوت خواهد بود. اما زمانی که به صورت مستقیم در این جایگاه قرار می‌گیرید رسیدگی و نگاه به مسائل موجود بسیار متفاوت و پر مسئولیت خواهد بود.

از بدو شروع به فعالیت و حتی پیش‌تر زمانی که تصمیم گرفتیم به عنوان نماینده مردم در این جایگاه قرار بگیریم، آنچه برایم دغدغه و مهم بود، گره‌گشایی از کار مردم بود. در طول ۲۰ سال گذشته هم سعی کردم گوش شنوایی باشم برای شنیدن مشکلات و تا جایی که مغایرتی با قانون نداشته باشد، مسیر توسعه را برای تسهیلگری و رفع موانع با همکاری و تعامل با سازمان‌ها و نهادها فراهم کنم. یکی از مشکلات بسیار چشمگیری که وجود دارد و موجبات نازاحتی و نارضایتی مردم را ایجاد کرده، بحث آلودگی هوا و ترافیک است که در موارد متعدد این موضوع را در صحن شهر و در قالب تذکر مطرح کردم. در کمیته سلامت شورای شهر علاوه بر آلودگی و بهداشت شهروندی و بهداشت محیط، کارگروهی تحت عنوان کمیته کاهش خطر و پیشگیری از آسیب تشکیل دادم که در آن هر از گان و سازمانی که به نوعی به صورت مستقیم یا غیر مستقیم با این موضوعات مرتبط است، یک نماینده معرفی شده تا به صورت تخصصی و در قالب ارائه راه‌حل این دو موضوع مطرح و پیگیری شود.

توسعه سامانه‌های هوشمند حمل و نقل و ترافیک

مبلغ ۵ هزار میلیارد ریال

توسعه موتورسیکلت‌های برقی، اسکوتر و وسایل نقلیه پاک

مبلغ ۱ هزار میلیارد ریال

تسهیلات مکانیزاسیون و نوسازی ناوگان رفت و روب شهری

تاسقف مبلغ ۲ هزار میلیارد ریال

تجلی روح شوراها در مدیریت یکپارچه شهری

سید احمد علوی، رئیس کمیته میراث فرهنگی و گردشگری شورای شهر تهران از جایگاه شوراها می‌گوید

شوراها نماد تجلی مشارکت مردم در اداره شهرها هستند. وقتی شهرها رشد می‌کنند، موضوعات بیشتری ایجاد می‌شود که دیگر حاکمیت‌ها و دولت‌ها نمی‌توانند به تنهایی شهرها را اداره کنند. زمانی نهایت کار بلدی به جمع‌آوری زباله و بیا ارائه مجوز ساخت و ساز بود که توسط دولت‌ها اداره می‌شد اما با بزرگ‌تر شدن شهرها، موضوعات شهرها هم بیشتر شد و نیاز ایجاد شد تا مردم در اداره شهرها دخالت کنند. به نظر بنده شوراهای موفقیت نسبتاً خوبی داشته‌اند. مردم بر اساس موفقیت هر دوره از مدیریت شهری، دوره‌های بعدی را انتخاب می‌کنند و ما این را در شوراهای و شهرداری‌ها مشاهده می‌کنیم. مردم وقتی از عملکرد دوره‌ای رضایت دارند ممکن است برای دوره‌ای آن افراد بمانند و یا اگر رضایت نداشته باشند دوره ۴ ساله خود را سپری می‌کنند و دیگر انتخاب نمی‌شوند و می‌روند. این روشی موفق است که در کل دنیا با این روش، شهرها را اداره می‌کنند. گرچه برخی جاها انتخاب شهردار بر عهده مردم است و شورا تنها نظارت می‌کند و گاهی مانند ایران انتخاب شهردار بر عهده شورا است. معتقد نیستم شوراها توانسته‌اند جایگاه خود را به دست بیاورند. آنچه بر آورده نشده، نقص

قوانین ماست، چون قوانین کشور ما بر پایه اداره شهرها از سوی حکومت و تصدی‌گری آن نوشته شده و قوانین مناسب با شوراها و مشارکت مردم نیست لذا خیلی از موضوعاتی که شوراها در اداره آن ورود پیدا می‌کنند با برخی قوانین مطابقت ندارد چرا که در آن زمان که قوانین نوشته شده‌اند مباحث تا این میزان گسترده نبوده است. امروز خیلی از موضوعات را شوراها حل می‌کنند ولی در قانون بر عهده آنها گذاشته نشده است؛ مثلاً شورایی‌ها برگزاری انتخابات شورایی‌ها یکی از آنها بود و با قانون کشور مطابقت نداشت. متقدم ادارات فعال سطح شهر باید زیر مجموعه مدیریت شهری باشند و به صورت یکپارچه اداره شوند تا روح شوراها تجلی بیشتری داشته باشند اما در جایی که بر تصدی‌گری دولتی تأکید وجود دارد باید برای مدیریت یکپارچه شهری قوانین کشور اصلاح شود. پیش از این داخل حوزه مدیریت شهری بودم و نگاه روشنی به شوراها داشتم ولی الان که عضو شورای شهر هستم برداشت من این است که برای اجرای موضوعی در سطح شهر نیاز به مشارکت همه نهادهاست و شهرداری به تنهایی نمی‌تواند برنامه‌های سطح شهر را محقق کند.

جایگاهی رفیع در نظام اداره شهر

علی اصغر قائمی
عضو کمیسیون عمران، حمل و نقل و ترافیک شورای شهر تهران

از سال ۵۷ انقلاب شد، دیدگاه امام (ره) این بود که حکومت توسط مردم اداره شود. تا زمانی که این دیدگاه به منصف ظهور برسد، حدود ۲۰ ساله زمان برد؛ یعنی نخستین دوره شوراها حدود ۲۰ سال بعد از انقلاب محقق شد. اصل اینکه حداقل

تصویر و تصویری که از شورای شهر داشتم این بوده که این شورا باید برای تصمیم‌گیری همه شئون شهر باشد و از این جهت باید برای کیفیت بخشیدن به زندگی شهروندان، پیگیری داشته باشد و ضرورت‌های اداره شهر را تأمین کند و برای آن تصمیم بگیرد و به عنوان بخشی از نظام قانونگذاری ایفای نقش کند اما واقعیت این است که این شوراها فقط شورای شهر داری هستند و در حوزه شهرداری‌ها فعالیت می‌کنند و به نظر می‌رسد نیاز به بازنگری قانون شوراها وجود دارد که به صورت نهاد‌های حاکمیتی منطقه‌ای و محلی بتوانند ایفای نقش کنند. الان محدودیت‌ها سبب می‌شود در خیلی از موارد نتوانیم ورود کنیم و امیدوارم در بازنگری قانون شوراها و با این دیدگاه که به حکومت‌های محلی بها و اعتبار بیشتری بدیم و پارلمان‌های محلی به طور واقعی بتوانند امکان تصمیم‌گیری برای همه شئون زندگی شهری را داشته باشند، این تحول اتفاق بیفتد. نقص قانون مهم‌ترین دلیل عدم تحقق جایگاه اصلی شوراهاست. باید ببینیم وقتی تعارض در بین قوانین است این قوانین باید اصلاح شود و نمی‌توان انتظار داشت با میان‌داری و ریش‌سفیدی مسائل حل شود. قانون اساسی صراحت دارد ولی در قوانین جاری این تضاد را می‌بینیم که دست‌انگاره‌ها در سلسله مراتب وزارتخانه‌های خود تصمیم می‌گیرند و عملاً جز شهرداری، شوراها در بخش دیگری قادر به تصمیم‌گیری نیستند. تصور بنده با شناختی که از شهرداری و شورا و گذشته داشتم این بوده که می‌توان کارهای بزرگی انجام داد اما متأسفانه سایه سیاست بر سر شوراهاست و از سیاست‌زدگی رنج می‌برند. امیدوارم روزی برسد که شوراها به دور از سیاست‌زدگی و به عنوان نهاد اجتماعی بتوانند مسائل مردم را پیگیری کنند و بر اساس تمایلات سیاسی تصمیم نگیرند و بر پایه نیاز شهروندان مسائل شکل بگیرند و شوراها تصمیم بگیرند.

اداره سطوحی از حاکمیت مثل شهرها در اختیار مردم باشد، فلسفه این مسئله است و مبتنی بر دیدگاه‌های فقهی نظامی است که بر مبنای آن حکومت می‌کنیم. قرار است شوراها، پارلمان محلی داشته باشند و وظیفه مقررات‌گذاری و نظارت بر عملکرد را بر عهده گیرند. این دو مسئولیت‌های فاعلی هستند؛ بنابراین شورا جایگاه رفیعی در نظام اداره شهر دارد. اینکه چقدر شورا توانسته به این وظیفه عمل کند و شهرداری چه میزان به این رسالت شورا ارج نهاده، حائز اهمیت است. این مسیر به بلوغ نیاز دارد و در وهله اول به مردم مربوط است که نمایندگان را به جمع شورای شهر راه دهند که تخصص لازم در باره مدیریت شهری و شهامت حرف‌زدن داشته باشند. همچنین در وهله دوم، به حوزه مدیریت شهری مربوط بوده که این فضا را برای جمع شورا ایجاد کند که اعضا دچار خودسانسوری نشوند و به راحتی اظهار نظر کنند. در مجموع پدیده شوراها و شوراها در کشور ما مبتنی بر دیدگاه‌های مبانی نظری اسلام بوده هر چند در دنیای مدرن امروز این پدیده جاری است، به این دلیل عنوان اسلامی روی آن گذاشته شده که خدایی نکرده اجحافی در حق مردم صورت نگیرد. تعامل دوطرفه بین شورا و شهرداری باید یک تعامل منطقی، سازنده و اثرگذار باشد.